

Voorjaars- rapportage 2026

waterschap
limburg

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWAB0636750906
KvK: 67682065

088 88 90 100
info@waterschaplimburg.nl
www.waterschaplimburg.nl

titel Voorjaarsrapportage 2026
subtitel
datum 20 mei 2026
versie 4.0 (versie commissie)
status Concept
zaaknr. 2024-Z10561
documentnr. WLDOC-220622665-38267

vrijgave Dit document is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur.

foto voorkant De permanente (full-scale) doseerinstallatie voor het doseren van poederkool in de Nereda-zuiveringsinstallatie bij RWZI Simpelveld.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Hoofdpijnen voortgang en financieel beeld	5
2.1	Algemeen beeld uitvoering	5
2.2	Hoofdpijnen financieel beeld	5
2.3	Voortgang investeringsplanning	8
3	Voortgang per programma	10
	Programma 1. Hoogwaterbescherming Maasvallei	10
	Programma 2. Klimaatadaptatie	14
	Programma 3. Waterkwaliteit en ecologie	17
	Programma 4. Zuiveren en waterketen	22
	Programma 5. Crisisbeheersing	26
	Programma 6. Bestuur en organisatie	28
	Programma 7. Strategische ontwikkelingen/overige begrotingsposten	35
	Programmatotaal, onvoorzien en dekkingsmiddelen	37
Bijlage 1	Geactualiseerd investeringsoverzicht	39
Bijlage 2	Beekherstel- en vismigratieprojecten	40

1 Inleiding

Met de Voorjaarsrapportage 2026 informeren wij het algemeen bestuur over de voortgang van de uitvoering van de programmabegroting 2026 en de financiële stand van zaken op dit moment in het begrotingsjaar. De rapportage geeft inzicht in de belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen, de afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting en de verwachte financiële consequenties daarvan.

De Voorjaarsrapportage heeft mede tot doel om tijdig bij te sturen waar dat nodig is. Daarbij wordt zowel gekeken naar ontwikkelingen binnen de exploitatie als naar de voortgang van investeringen en de inzet van beschikbare middelen. Zo ontstaat een actueel beeld van de uitvoering van de voorgenomen activiteiten en de mate waarin de gestelde doelen naar verwachting binnen de financiële kaders worden gerealiseerd.

Deze Voorjaarsrapportage heeft betrekking op de eerste drie maanden van 2026. Daarmee biedt zij een eerste actualisatie van zowel de financiële positie als de voortgang van de uitvoering. Omdat het om een vroeg moment in het jaar gaat, is het nog niet mogelijk om een volledig en concreet beeld te geven van de realisatie over heel 2026. De Najaarsrapportage zal naar verwachting een scherper en concreter beeld geven van de voortgang en de financiële ontwikkelingen.

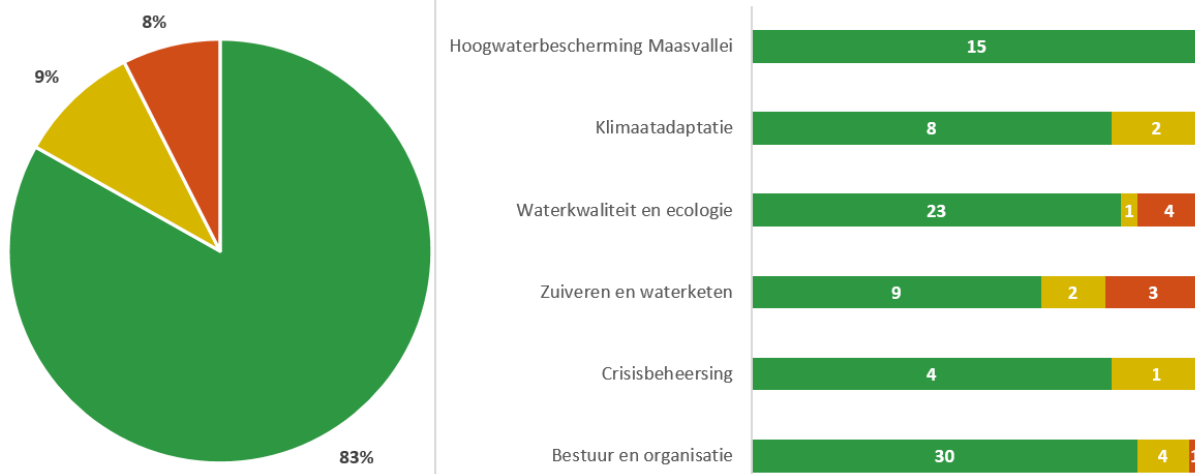
De uitvoering van de opgaven van het waterschap vindt plaats in een context van onzekere en roerige tijden. Internationale spanningen, waaronder de aanhoudende onrust in het Midden-Oosten en andere geopolitieke ontwikkelingen, werken direct en indirect door in de economische en maatschappelijke omstandigheden waarin het waterschap opereert. Ontwikkelingen op het gebied van inflatie, rente, personele capaciteit, prijsontwikkelingen in de markt en veranderende wet- en regelgeving kunnen daardoor van invloed zijn op de uitvoering van taken en projecten. Voor zover deze ontwikkelingen op dit moment voldoende concreet zijn, zijn zij in deze rapportage verwerkt. Tegelijkertijd blijft gelden dat met name de ontwikkeling van brandstofprijzen en andere marktprijzen in de loop van het jaar aanleiding kan geven tot nadere financiële bijstelling.

De begrotingswijzigingen in deze Voorjaarsrapportage geven een actueel beeld van de financiële positie voor 2026. Waar nodig is ook gekeken naar de mogelijke gevolgen voor de komende jaren. Het algemeen bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van deze rapportage en de voorgestelde begrotingswijzigingen vast te stellen.

2 Hoofdpijnen voortgang en financieel beeld

2.1 Algemeen beeld uitvoering

Grafiek: Stand van zaken activiteiten tot en met mei 2026

We verwachten dat 83% gerealiseerd is/realiseerbaar is vóór het einde van het jaar (☑) en dat 9% minder dan 6 maanden vertraging heeft (⚠). Het algemene beeld in deze voorjaarsrapportage is daarmee dat de voortgang van de uitvoering voorspoedig verloopt. Ook zijn er activiteiten waar meer vertraging is ontstaan of waar aanpassing nodig is (⚠).

In hoofdstuk 3 van deze rapportage worden de belangrijkste afwijkingen nader toegelicht.

2.2 Hoofdpijnen financieel beeld

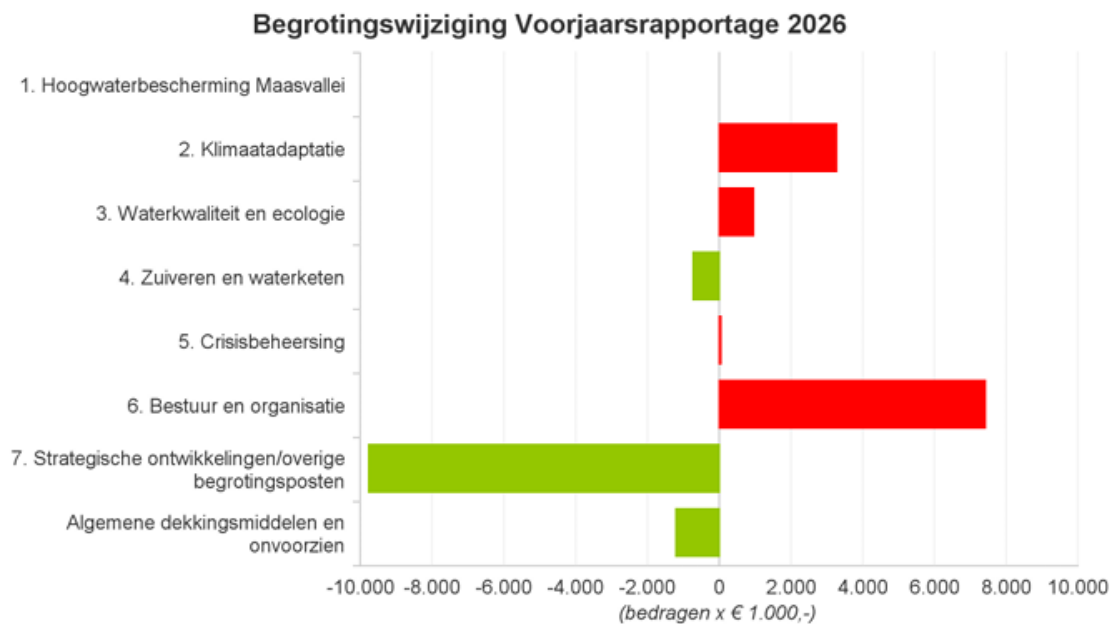
De financiële ontwikkelingen in deze voorjaarsrapportage laten zien dat het beeld voor 2026 op dit moment nog sterk in beweging is. Omdat deze rapportage betrekking heeft op een vroeg moment in het begrotingsjaar, is nog niet op alle onderdelen sprake van een volledig uitgekristalliseerd realisatiebeeld. Wel ontstaat op hoofdpijnen inzicht in de belangrijkste financiële ontwikkelingen, de eerste bijstellingen en de aandachtspunten voor de rest van het jaar.

Na een periode waarin de focus sterk heeft gelegen op het richten en inrichten van de nieuwe organisatie, ontstaat inmiddels steeds meer duidelijkheid in structuren, verantwoordelijkheden, budgetten en activiteiten. Daarmee verbetert ook de basis om gedurende het jaar gericht te sturen op zowel risico's als onderuitputting. Dit gebeurt onder meer via de ambtelijke planning en control cyclus, waarbij maandelijks met management en directie wordt gesproken over de inhoudelijke en financiële voortgang.

Bij de duiding van het financiële beeld past wel de kanttekening dat in de loop van het jaar financiële afwijkingen zich niet altijd evenwichtig ontwikkelen. In de praktijk gaat in de voor- en najaarsrapportage vaak relatief veel aandacht uit naar verwachte overschrijdingen en financiële knelpunten, terwijl signalen van onderuitputting of overschotten binnen budgetten zich veelal pas later in het jaar of bij de jaarrekening scherper aftekenen. Dat kan gedurende het jaar leiden tot een vertekend financieel beeld.

De onderstaande afbeelding geeft de mutaties per programma weer. Een rood balkje duidt op een verhoging van het budget (nadeel), een groen balkje op een verlaging van het budget (voordeel).

Grafiek: Overzicht bijstellingen per programma (bedragen x € 1.000,-)

De verschillen tussen de programma's worden in belangrijke mate veroorzaakt door het overboeken van middelen vanuit programma 7 naar de inhoudelijke programma's. In programma 7 zijn middelen voor strategische ontwikkelingen en overige begrotingsposten tijdelijk centraal opgenomen. Op basis van uitgewerkte en bestuurlijk vastgestelde voorstellen worden deze middelen gedurende het jaar overgeheveld naar de betreffende programma's.

Daarnaast is sprake van enkele mutaties ten laste van de post onvoorzien en van budgetneutrale overhevelingen tussen programma's. Een uitgebreide toelichting op de voorgestelde bijstellingen is opgenomen in hoofdstuk 3 bij de betreffende programma's.

Doorwerking naar de meerjarenbegroting

Een aantal van de in deze voorjaarsrapportage opgenomen bijstellingen heeft een structureel karakter en werkt door in de komende jaren. Waar dit het geval is, wordt dit meegenomen in de afwegingen in aanloop naar de Kadernota 2027 en in de verdere uitwerking daarvan in de Programmabegroting 2027.

Ontwikkeling post onvoorzien

In de eerste maanden van 2026 is voor circa € 1,2 miljoen beslag gelegd op de post onvoorzien. Per saldo resteert daarmee na verwerking van de voorjaarsrapportage een nagenoeg neutrale stand: voor de watersysteemtaak een licht negatief saldo van € 10.902 en voor de waterzuiveringstaak een licht positief saldo van € 402.

Tabel: ontwikkeling post onvoorzien begroting 2026 (bedragen in €)

Onvoorzien	Watersysteemtaak	Waterzuiveringstaak
Stand per 1-1-2026	530.600	669.900
Bijstelling via voorjaarsrapportage 2026	541.502	669.498
Saldo Onvoorzien na voorjaarsrapportage	-10.902	402

De belangrijkste mutaties hebben betrekking op hogere lasten voor datacenter en kantoorautomatisering, de inhuur van de functionaris gegevensbescherming en privacy officer en de omzetting van het LIWA-budget van investering naar exploitatie. Onder de betreffende programma's is een inhoudelijke toelichting op deze mutaties opgenomen. In het onderdeel 'Overige dekkingsmiddelen en onvoorzien' wordt daarnaast uitgebreider ingegaan op de inzet en het verloop van de post onvoorzien.

Gezien het vroege moment in het jaar is dit nog geen indicatie voor het uiteindelijke verloop over 2026. Op basis van ervaringscijfers wordt deze post in de loop van het jaar doorgaans weer aangevuld, onder meer door vrijval van budgetten en onderuitputting binnen de exploitatie. In de najaarsrapportage kan hiervan een concreter beeld worden gegeven.

Stelpost onderuitputting exploitatie

In de begroting 2026 is een structurele taakstelling voor onderuitputting op de reguliere exploitatiebudgetten opgenomen ter grootte van € 500.000. Hiermee wordt geanticipeerd op de verwachte onderuitputting die zich naar verwachting bij de jaarrekening 2026 zal voordoen.

Deze taakstelling sluit aan bij het beeld uit voorgaande jaren, waarin bij de jaarrekening veelal sprake is van onderuitputting van budgetten en daarmee van een positief rekeningresultaat. Op basis van deze voorjaarsrapportage is aan deze taakstelling op dit moment nog geen concrete invulling gegeven.

Gelet op de ervaringscijfers uit het verleden wordt realisatie van deze taakstelling voornamelijk aannemelijk geacht. De verdere ontwikkeling hiervan wordt gedurende het jaar gevolgd. Over de daadwerkelijke realisatie wordt gerapporteerd via de reguliere momenten in de planning en control cyclus, waaronder de najaarsrapportage en de jaarverantwoording 2026.

Voortgang inzet middelen programma 7

In deze voorjaarsrapportage wordt voor het eerst gerapporteerd over de inzet van de middelen in uit programma 7. Binnen dit programma zijn in de begroting 2026 middelen opgenomen voor strategische ontwikkelingen en overige opgaven waarvan de concrete invulling bij het opstellen van de kadernota en begroting nog onvoldoende uitgewerkt was. Door deze middelen tijdelijk centraal te ramen, kan eerst nadere inhoudelijke en financiële uitwerking plaatsvinden voordat overheveling naar de inhoudelijke programma's plaatsvindt. Daarmee blijven zowel het overzicht als een zorgvuldige en rechtmatige inzet van middelen geborgd.

De stand van programma 7 per saldo is op dit moment als volgt:

Tabel: verloop programma 7 begroting 2026 (bedragen in € 1 mln.)

Verloop programma 7	Bedrag
Stand per 1 januari 2026	€ 17,560 mln.
Toegekend op basis van vastgestelde voorstellen	€ 9,759 mln.
Resterende stand programma 7	€ 7,801 mln.

Van de beschikbare middelen is op dit moment € 9,759 miljoen toegekend aan de betreffende inhoudelijke programma's. Het betreft met name middelen voor programma 2 (zandvang Neerbeek en aanbesteding maaionderhoud), programma 3 (KRW-impuls) en programma 6 (onder meer KRW-impuls, functiewaardering, aanbesteding catering en wagenpark en het programma datagedreven werken).

Een uitgebreide toelichting op deze toekenningen is opgenomen bij de mutaties binnen de desbetreffende programma's. Een totaaloverzicht van alle mutaties binnen programma 7 is opgenomen in de paragraaf over programma 7.

2.3 Voortgang investeringsplanning

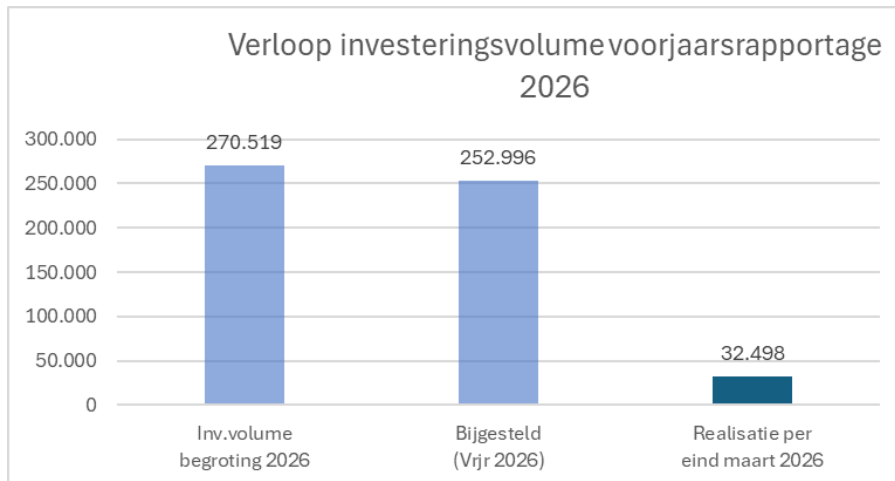
In de oorspronkelijke begroting 2026 is een investeringsvolume van € 270,5 miljoen opgenomen. In de voorjaarsrapportage 2026 wordt nog geen integraal geactualiseerde prognose van de investeringsplanning opgenomen. Uitgangspunt blijft het bestaande investeringskader zoals vastgesteld bij de Begroting 2026.

Wel is de raming in de voorjaarsrapportage bijgesteld naar € 252,9 miljoen. Deze bijstelling heeft betrekking op de actualisatie van de zuiveringsprojecten. Voor deze projecten sluiten we aan bij de besluitvorming bij de Begroting 2026. De projecten dragen direct bij aan de realisatie van de zuiveringstaakstelling uit programma 7 en passen binnen het bestaande meerjarige investeringskader.

Een nadere toelichting is opgenomen bij programma 4 – Zuiveren en waterketen. Voor de overige programma's zijn geen bijstellingen van de investeringsplanning aan de orde.

De onderstaande grafiek geeft het verloop van het investeringsvolume weer: van € 270,5 miljoen (begroting) naar € 252,9 miljoen (voorjaarsrapportage). De realisatie tot en met maart 2026 bedraagt € 32,5 miljoen. In bijlage 1 is een totaaloverzicht van de investeringen per programma opgenomen.

Grafiek: verloop investeringsvolume begroting 2026 (bedragen x € 1 mln.)

In aanloop naar de Begroting 2027 wordt een nadere analyse uitgevoerd naar de geactualiseerde investeringsprognoses. Deze analyse richt zich onder andere op de onderbouwing van de prognose, de hardheid en prioritering van projecten en de financiële en beleidsmatige consequenties op langere termijn. De uitkomsten hiervan worden betrokken bij de integrale afweging in het kader van de Begroting 2027.

3 Voortgang per programma

In de Begroting 2026 zijn per begrotingsprogramma doelen gesteld en hebben we de prestaties vastgelegd die bijdragen aan het realiseren van deze doelen. We hebben ook bepaald welk budget in 2026 hierbij hoort.

In deze voorjaarsrapportage geven we per begrotingsprogramma een toelichting op de voortgang, zowel inhoudelijke als financieel. We lichten financiële mutaties toe en geven een doorkijk naar de verwachte realisatie van de investeringsplanning.

Programma 1. Hoogwaterbescherming Maasvallei

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect

1. Bescherming tegen overstromingen vanuit de Maas.

De uitdaging van Waterschap Limburg is het beschermen van de inwoners en bedrijven in de Maasvallei tegen overstromingen tot de in 2017 vastgestelde nieuwe norm.

Of we dit doel bereiken, meten we met de volgende indicator(en):

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	Totaal aantal trajecten primaire keringen dat voldoet aan de omgevingswaarde.	21	22	-	22	45 2050

Toelichting

- a) Door het uitvoeren van activiteiten binnen de cyclus van beheer en onderhoud, het beoordelen en het versterken van primaire waterkeringen is in beeld hoeveel trajecten primaire keringen voldoen aan de omgevingswaarde voor de veiligheid van primaire keringen (voorheen: 'norm' of 'ondergrens'). Op basis van de resultaten van de beoordeling voldeden op 30 juni 2025 21 dijktrajecten aan de omgevingswaarde. Het doel is om in 2050 alle 45 primaire keringen aan de omgevingswaarde te laten voldoen.

Toelichting indicator per 1 mei 2026

Eind 2025 waren 22 trajecten hoogwaterveilig. Vorig jaar zijn namelijk Nieuw-Bergen en Belfeld hoogwaterveilig opgeleverd. In 2026 worden geen nieuwe projecten hoogwaterveilig opgeleverd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Van de 15 activiteiten uit de Begroting 2026 voor dit begrotingsprogramma lopen er 15 volgens planning.

Doel**1.1 Goede conditie van dijken langs de Maas in Limburg met oog voor biodiversiteit.***Of we dit doel bereiken, meten we met deze indicator(en)*

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	% van alle gestelde basiseisen in de Zorgplicht (38) dat op orde is (groen)	≥ 90%	87%	-	≥ 90%	≥ 90% jaarlijks
b)	% van totaal aantal inspecties dat is uitgevoerd conform inspectieplan	≥ 95%	45%	-	≥ 95%	≥ 95% jaarlijks

Toelichting

a)	Toelichting indicator per 1 mei 2026 Van de gestelde basiseisen voor de zorgplicht staat 87% op groen, 13% staat op oranje en 0% staat op rood.
b)	Toelichting indicator per 1 mei 2026 Loopt volgens inspectieplan, geen afwijkingen.

Doel**1.2 We geven uitvoering aan het stabiel en cyclisch programma van beoordelen en versterken van de waterkeringen tot 2050.***Of we dit doel bereiken, meten we met deze indicator(en)*

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	Aantal beoordeelde trajecten van het totaal van LBO2 (45 trajecten)	10	6	-	10	45 2035

Toelichting

a)	De periode voor de tweede beoordeling van de primaire keringen aan de omgevingswaarde is van 2023 tot 2035 (LBO2). Voor 2035 moeten alle 45 dijktrajecten opnieuw beoordeeld worden. Toelichting indicator per 1 mei 2026 Begin 2026 waren 6 beoordelingen LBO2 afgerond. We zijn nu met 4 nieuwe beoordelingen bezig. Deze gaan we dit jaar afronden.
----	---

Doel**1.3 In de planperiode (2022-2027) realiseren we waterveiligheid door krachtig samenspel van dijkversterking en rivierverruiming.***Of we dit doel bereiken, meten we met deze indicator(en)*

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	Betrouwbare financiële realisatie HWBP WL (+/- 10%)	€ 113,5 mln.	€ 10,8 mln.	-	€ 141,5 mln.	€ 2.117 mln. 2050
b)	Aantal projectmijlpalen dat wordt bereikt (voldoende voortgang)	5	0	-	4	- ¹
c)	Aantal subsidieaanvragen dat bij HWBP NL tijdig is ingediend (volgen landelijke programmering)	3	0	-	2	- ¹

d)	Totaal aantal kilometers primaire keringen dat binnen de huidige scope van het HWBP-programma Hoogwaterveilig is opgeleverd (cumulatief over gehele looptijd).	8,73 km	8,89 km	-	8,89 km	Afhankelijk van LBO2 en Maas2050
----	--	---------	---------	---	---------	----------------------------------

Toelichting						
a)	Dit betreft een prognose van de totale investeringsuitgaven in het betreffende jaar voor alle HWBP projecten binnen de huidige scope van het programma. De hier getoonde bedragen zijn lager dan de door de individuele projecten geraamde bedragen. Ervaring is namelijk dat de vooraf geraamde projectuitgaven – door diverse oorzaken – in de praktijk vaak achterblijven. Hiervoor is gecorrigeerd (80%). Toelichting indicator per 1 mei 2026 Prognose 31-12-2026 is gebaseerd op programmapeiling Q1-2026 waarin projecten de verwachte investeringsuitgaven rapporteren. Hierin is ook de actualisatie van Maas2050 (toekomstige HWBP-scope) verwerkt. De verwachte investeringsuitgaven van de projecten zijn gecorrigeerd met 20%.					
b)	Dit betreft het aantal formele projectmijlpalen dat wordt bereikt. Specifiek: Vaststellen voorkeursalternatief, Goedkeuring Projectplan Waterwet / Projectbesluit en het bereiken van de mijlmaal Hoogwaterveilig. ¹ Voor deze indicator is geen einddoel opgenomen. Het einddoel is namelijk afhankelijk van de scope ontwikkeling binnen het HWBP-NL programma gedurende de komende jaren. Toelichting indicator per 1 mei 2026 In Q1 2026 zijn er nog geen projectmijlpalen bereikt. Voor de volgende projecten wordt verwacht nog een mijlpaal te bereiken in 2026: VKA Blerick Groot-Boller (nov-26), Projectbesluit Thorn-Wessem (dec-26) en Projectbesluit Roerdelta (dec-26). De mijlpaal Projectbesluit Lob van Gennep staat vooralsnog op dec.-26, maar wordt mogelijk verzet. Oorspronkelijk was voorzien om in 2026 ook de mijlpaal Projectbesluit Well te behalen, deze is echter verschoven naar 2027. De mijlpaal Hoogwaterveilig Nieuw Bergen was oorspronkelijk voorzien in 2026 en is reeds behaald in 2025.					
c)	Dit betreft het aantal subsidieaanvragen (verkenning, planuitwerking en realisatie) dat door de afdeling HWBP voor haar projecten wordt ingediend bij het HWBP-NL. Dit is gebaseerd op de huidige landelijke programmering. Toelichting indicator per 1 mei 2026 In Q1-2026 zijn er (nog) géén HWBP-subsidies aangevraagd. In 2026 is de aanvraag uitwisselingsbijdrage Vierwaarden voorzien. Daarnaast wordt nog onderzocht of de uitwisselingsbijdrage voor het project Groene Rivier Well in 2026 aangevraagd kán worden. De andere subsidieaanvragen die oorspronkelijk waren voorzien in 2026 zijn verschoven naar 2027: REA Thorn (apr-27), Uitwisselingsbijdrage Willem-Alexanderhaven (aug-28) en REA Lob van Gennep (dec-26).					
d)	Binnen de huidige scope van het HWBP-programma is 78,77 kilometer aan primaire keringen opgenomen. Hiervan is t/m 2025 reeds 8,19 kilometer hoogwaterveilig opgeleverd. De komende jaren breiden we de scope verder uit conform uitgangspunten vanuit Maas2050. Ook ronden we projecten af. In 2026 is de oplevering van de kering Nieuw-Bergen en de kering Willem Alexanderhaven voorzien. Gedurende de looptijd van een project kan de scope/lengte (km) muteren. Bij aanvang van de verkenningsfase is deze gelijk aan de afgekeurde kilometers (LBO beoordeling, Nationaal Bestand Primaire Waterkeringen). Gedurende de verkenningsfase of planuitwerkingsfase kan blijken dat de te realiseren kering hiervan afwijkt. Bijvoorbeeld om dat de kering (deels) wordt verplaatst of omdat er aansluiting wordt gezocht op hoge grond. Deze indicator kan daarmee tussentijds bijgesteld worden.					

Toelichting indicator per 1 mei 2026 Oorspronkelijk was voorzien dat het aantal primaire keringen dat t/m 2026 zou zijn opgeleverd 8,89 km bedroeg. Inmiddels is reeds 8,89 km opgeleverd. In 2026 worden er geen nieuwe projecten 'hoogwaterveilig' opgeleverd en neemt dit aantal dus niet meer verder toe.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

1. Hoogwaterbescherming Maasvallei	Begroting 2026		
	Primitief	Begrotingswijziging	Na voorjaarsrapportage
4. Kosten	3.158.600	0	3.158.600
5. Doorberekeningen	25.411.700	1.025.660	26.437.360
Saldo programma	28.570.300	1.025.660	29.595.960

Toelichting wijziging (bedragen in €)	Kosten	Opbrengsten	I/S
Doorberekeningen: Als gevolg van de in deze voorjaarsrapportage opgenomen mutaties en de overhevelingen van programma 7 is de kostenverdeelstaat herrekend. Dit leidt tot een herverdeling van kosten tussen de programma's.	1.025.660		
Totale bijstelling	1.025.660		

Programma 2. Klimaatadaptatie

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect

2. Balans tussen water afvoeren en water vasthouden.

Landelijk is afgesproken dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht, dat we al in 2020 klimaatrobuust handelen en dat dit dan verankerd is in plannen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Van de 10 activiteiten uit de Begroting 2026 voor dit begrotingsprogramma verlopen er 8 volgens planning. De 2 andere lichten we hierna toe.

Doel

2.1 Limburg dient in 2050 klimaatadaptief ingericht te zijn.

Of we dit doel bereiken, meten we met deze indicator(en)

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	% van de maatregelen uit de Bestuursovereenkomst Deltaplan Hoge Zandgronden (DHZ) fase 2 dat is uitgevoerd	80%	40%	-	80%	100%
						2027

Toelichting

a)	De uitvoering van de diverse maatregelen binnen onze projecten zorgt voor het beperken van de gevolgen van droogte en het beperken van schade. De Bestuursovereenkomst Zoetwater Fase 2 is in december 2021 afgesloten en loopt tot en met 2027.
	Toelichting indicator per 1 mei 2026 Er is een DB voorstel in voorbereiding voor verlaging van het subsidieplafond. De percentages gaan uit van het verlaagde subsidieplafond.

Voor de volgende activiteit(en) vragen wij uw aandacht:

Subdoel

2.1.4 In 2035 voldoet het watersysteem aan de normen voor wateroverlast zoals door de provincie is vastgesteld (knelpunten uit de watersysteemtoets zijn opgelost (LIWA)).

☒ 01. Wateroverlastknelpunten: programma Water in Balans

Conform de -t.b.v. de Kadernota 2027- geactualiseerde planningen wordt gewerkt aan de realisatie en planuitwerking van respectievelijk de eerste en tweede tranche WiB projecten. De projecten in de derde tranche worden opgepakt nadat capaciteit is vrijgevallen binnen de projectteams als gevolg van het naar de uitvoeringsfase brengen van projecten.

Doel

2.2 Het onderhoud en peilbeheer passen we in de planperiode (2022-2027) continu aan aan het veranderende (extremere) klimaat

Subdoel

2.2.3 In 2027 onttrekken we minder water dan door de neerslag wordt aangevuld.

☒ 01. Waterveiligheidsdata, registratiesysteem en meetnet

Wij monitoren continu de geregistreerde data ten opzichte van de werkelijke situatie, verwerken aangevraagde wijzigingen in het systeem en voeren veldinspecties uit. Tegelijkertijd constateren wij dat het huidige systeem bewerkelijk en foutgevoelig is. In overleg met andere waterschappen onderzoeken wij mogelijkheden om het systeem meer data- gedreven te optimaliseren en verder te digitaliseren.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

2. Klimaatadaptatie	Begroting 2026		
	Primitief	Begrotingswijziging	Na voorjaarsrapportage
4. Kosten	20.054.400	3.720.400	23.774.800
8. Opbrengsten	-784.100	-455.400	-1.239.500
5. Doorberekeningen	60.962.800	3.554.440	64.517.240
Saldo programma	80.233.100	6.819.440	87.052.540

Toelichting wijziging (bedragen in €)	Kosten	Opbrengsten	I/S
Onttrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26027) ten behoeve van het opstellen van een nieuw waterbeheerprogramma.	170.000		I
Onttrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26016) voor een multicriteria analyse op stroomgebieden gericht op een integrale bestuurlijk gedragen prioritering van stroomgebieden en doorvertaling van de beekdalontwikkeling. Doorvertalen van de visie uit het waterbeheerprogramma naar beleid.	175.000		I
Onttrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26018) voor het verkrijgen van inzichten in de effecten van subirrigatie, het ontwikkelen van beleid voor grondwater- en oppervlaktewateronttrekkingen (verdeelkader voor het gebruik van grondwater tijdens extreme droogte) en het op orde brengen van het peilbeheer.	250.000		I
Onttrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26025) voor extra juridische ondersteuning binnen de afdeling Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH).	200.000		I
Onttrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26029) voor KRW-impuls, gericht op verbeterde monitoring en beoordeling van waterlichamen door middel van waterkwaliteitsmetingen.	50.000		S
Onttrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26031) voor het legen van de zandvang Neerbeek.	1.200.000		I

Toelichting wijziging (bedragen in €)	Kosten	Opbrengsten	I/S
De grondtransacties leiden tot meer inzet van derden. De hiermee samenhangende kosten worden gedekt uit opbrengsten en zijn per saldo budgettair neutraal.	140.000	- 140.000	I
Budgettair neutrale correctie voor werkzaamheden binnen het project Early Warning, die volledig wordt gedekt door subsidie-inkomsten.	315.400	- 315.400	I
Ottrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26001) van de kosten samenhangend met de aanbesteding van een nieuw onderhoudscontract maaionderhoud.	1.000.000		I
Deze mutatie betreft een correctie van het budget voor roadmap asset informatie watersysteem (assetmanagement) in de primitieve begroting. Met deze budgetmutatie wordt het budget voor 2026 op het juiste niveau gebracht. De structurele verwerking vindt plaats in de begroting 2027. De kosten komen ten laste van de post onvoorzien.	150.000		S
Als gevolg van de integratie wordt het innovatiebudget budgettair neutraal herverdeeld tussen de begrotingsprogramma's Zuiveren, Klimaatadaptatie en Bestuur en organisatie.	100.000		S
Overige mutaties en administratieve correcties (vervallen van de bijdrage aan GGA Vitale Peel ten gunste van de post onvoorzien)	-30.000		I
Doorberekeningen: Als gevolg van de in deze voorjaarsrapportage opgenomen mutaties en de overhevelingen van programma 7 is de kostenverdeelstaat herrekend. Dit leidt tot een herverdeling van kosten tussen de programma's.	3.554.440		
	7.274.840	-455.400	
Totale bijstelling	6.819.440		

Programma 3. Waterkwaliteit en ecologie

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect

3. Het water is schoon en wateren zijn natuurlijk ingericht.

In 2027 heeft het waterschap de eigen KRW-maatregelen zo maximaal mogelijk uitgevoerd. We verwachten van de andere partners (gemeenten, landbouw, industrie en natuurbeheerders) dat ook zij in deze periode hun rol pakken en maatregelen uitvoeren of deze opvoeren voor het volgende Stroomgebiedbeheerplan. Ook buiten de KRW-waterlichamen werken we aan de doelen voor een gezonde waterecologie. Oppervlaktewater en grondwater zijn schoon en het overgrote deel van de natuurbeken is natuurlijk ingericht en ruim beschaduwd en wordt natuurvriendelijk onderhouden, met behoud van de afvoerfunctie.

Of we dit doel bereiken, meten we met deze indicator(en)

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	% KRW-waterlichamen dat voldoet aan de norm voor:					100%
	o chemische toestand	73%	67%	-	73%	op termijn
	o fytoplankton	100%	100%	-	100%	
	o waterflora	40%	31%	-	40%	
	o macrofauna	38%	32%	-	38%	
	o vis	35%	33%	-	35%	
b)	Beoordeling zwemlocaties volgens zwemwaterrichtlijn 2006 (in #)					20
	o uitstekend	20	n.v.t.	-	20	0
	o goed	0	n.v.t.	-	0	0
	o aanvaardbaar	0	n.v.t.	-	0	continu
	o slecht	0	n.v.t.	-	0	

Toelichting

a) De berekening van de chemische toestand is gebaseerd op het aandeel stoffen (131 stoffen) dat aan de norm voldoet in de 42 KRW-waterlichamen. De prognose is gebaseerd op de trend vanaf 2021. Hiermee kan globaal de ontwikkeling van de waterkwaliteit worden gevolgd. WL heeft beperkt invloed op deze indicator. De biologische kwaliteitselementen worden beoordeeld per waterlichaam, dus hier is het percentage ook het aandeel KRW-waterlichamen dat voldoet. De beoordeling is per periode van elf jaar, dus veranderingen worden vertraagd zichtbaar. De verwachting is gebaseerd op beoordelingen vanaf 2017. Alle kpi's onder 3a) hebben als einddoel 100% op termijn.

Toelichting indicator per 1 mei 2026

KRW-beoordeling gebeurt altijd op jaarbasis en pas medio 2026 zijn alle gegevens van 2025 bekend.

b) Tijdens het zwemseizoen (1 mei tot 1 oktober) controleren wij in opdracht van de provincie bij 39 zwemwaterlocaties regelmatig op de veiligheid en hygiëne. Als een zwemlocatie niet veilig is, geven we een waarschuwing of een negatief zwemadvies af of stellen we een zwemverbod in. Bij 20 ervan zijn wij ook betrokken als waterkwaliteitsbeheerder, bij de andere 19 is RWS de waterkwaliteitsbeheerder.

Toelichting indicator per 1 mei 2026

Het zwemseizoen begint op 1 mei. Controles vinden vanaf dat moment plaats. In de Begroting 2026 staat nog 19 locaties. Dat moeten er 20 zijn. Hierbij aangepast.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Van de 28 activiteiten uit de Begroting 2026 voor dit begrotingsprogramma verlopen er 23 volgens planning. De 5 andere lichten we hierna toe.

Doel

3.1 Het water is schoon en blijft schoon.

Of we dit doel bereiken, meten we met deze indicator(en)

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	% KRW-overstorten dat voldoet aan de kwetsbaarheid van het ontvangende water	44%	41%	-	44%	100% op termijn
b)	Aantal boeren waar in het najaar Nmin-metingen zijn uitgevoerd door het bodemteam van de LLTB	350	0	-	350	350 jaarlijks t/m 2027
c)	Aantal agrarische percelen waar een gedetailleerde beoordeling en analyse van de stikstofstatus is uitgevoerd door het bodemteam van de LLTB	20	20	-	20	20 jaarlijks t/m 2027

Toelichting

- a) Percentage is berekend als aandeel overstorten dat al acceptabel is op basis van de ecologische toets, geplande uitvoering van maatregelen volgens gemeentelijke plannen en een inschatting van de voortgang van de uitvoering van maatregelen. De KRW gaat uit van de realisatie van maatregelen uiterlijk in 2027. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen. Uit inventarisatie bij alle gemeenten blijkt dat niet alle maatregelen uiterlijk in 2027 worden uitgevoerd. Gebrek aan middelen, capaciteit of ruimte liggen hieraan ten grondslag of maatregelen zijn technisch niet haalbaar.
- Toelichting indicator per 1 mei 2026**
Deze indicator is ingehaald door een betere werkwijze die - i.p.v. theoretisch - nu meer aansluit bij de praktijk (ecologische toets). Een aantal jaren geleden is de ecologische toets geïntroduceerd. Hierbij wordt theorie en daadwerkelijke toestand in het oppervlaktewater gecombineerd tot een beoordeling van de overstort. Het uitvoeren van maatregelen die tot het gewenste resultaat leiden is een verantwoordelijkheid van de gemeentes. Op dit moment zijn vrijwel alle overstorten beoordeeld. Het percentage is hierop gebaseerd. Intussen gaan gemeenten door met maatregelen. Om de status bij te kunnen stellen is een nieuwe ecologische toets nodig. Dat is bewerkelijk en heeft pas zin enkele jaren na de genomen maatregel. Deze indicator is daarom niet erg zinvol meer.
- b) Indicator wordt uitgevoerd door derden (LLTB). Nmin is de hoeveelheid stikstof die direct beschikbaar is in de bodem voor het gewas. Door in het najaar te meten op 30, 60 en 90 cm diepte is het een indicator voor evenwichtsbemesting en hoeveel er mogelijk naar het grondwater uitspoelt en van daaruit in het oppervlaktewater terecht kan komen.
- Toelichting indicator per 1 mei 2026**
Metingen worden in oktober/november uitgevoerd, na de teelt. Dit project is gestart met DAW gelden. Daarna is dit plan door de LLTB in samenwerking met WL, Provincie en Rijk opgeschaald in het actieplan waterkwaliteit (Waterwinst). Hiervoor zijn extra aanvullende middelen van Rijk en Provincie gekregen tot en met 2027.
- c) Indicator wordt uitgevoerd door derden (LLTB). Bij een gedetailleerde beoordeling worden 12 Nmin-metingen per jaar uitgevoerd.

Toelichting indicator per 1 mei 2026

Metingen starten voor het teeltseizoen. Eerste metingen zijn in februari en maart uitgevoerd en lopen hele teeltseizoen door. Om de 3 weken worden monsters genomen op circa 20 locaties. Deze zijn te zien op <https://www.lltb.nl/nitraatweerbericht>.

Voor de volgende activiteit(en) vragen wij uw aandacht:

Subdoel

3.1.4 In de planperiode (2022-2027) zijn de normen omtrent directe industriële en agrarische lozingen van ongezuiverd water op de watergangen verankerd in de Waterschapsverordening en we handhaven dit om achteruitgang in de waterkwaliteit door derden te voorkomen.

☒ 05. Actualisatie vergunningen voor directe lozingen

Vanuit de KRW-impuls is er 2 fte uitbreiding voor o.a. deze actualisatie te realiseren. De sollicitatiegesprekken zijn gaande en naar verwachtingen kunnen er op 1 juli twee mensen starten.

☒ 06. Intensiveren van toezicht en handhaving waterkwaliteit

We zijn in afwachting van uitbreiding van formatie en bezetting bij de toezichthouders. Een intensivering is nu nog niet mogelijk wegens gebrek aan capaciteit.

Doel

3.2 In 2027 voldoet de inrichting van de Limburgse beken en beekdalen aan de eisen volgens de Europese Kaderrichtlijn Water.

Of we dit doel bereiken, meten we met deze indicator(en)

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	Km beekherstel WBP2022-2027 afgerond	15,2 km	1,1 km	-	1,5 km	72,2 km
						2027

Toelichting bij

- a) Naast reguliere maatregelen, zoals natuurvriendelijk onderhoud en het bevorderen van meer schaduw, werken we voor de periode 2022-2027 aan specifieke maatregelen. Het betreft grootschalig beekherstel (63,2 km).
- Toelichting indicator per 1 mei 2026**
Zie hieronder bij subdoel 3.2.1.

Voor de volgende activiteit(en) vragen wij uw aandacht:

Subdoel

3.2.1 In 2027 voldoet de inrichting van de Limburgs beken aan de eisen volgens de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW).

☒ 01. Beekherstelprojecten

Naast de verwachte 1,5 km gerealiseerde kilometers beekherstel is eind 2026 nog ca. 13,7 km in uitvoering. Deze km's worden in de loop van 2027 afgerond.

In bijlage 2 is een overzicht van beekherstelprojecten opgenomen. Daarin is zichtbaar dat eind 2027 niet de totale WBP-opgave van 72,2 km gereed zal zijn.

☒ 02. Het 100.000-bomenplan

Door het ontbreken van middelen voor het begrotingsjaar 2026 zal er vooralsnog geen verdere aanplant plaatsvinden. Het streefdoel wordt daarmee niet behaald. Desondanks zijn circa 60.000 bomen aangeplant. We zijn momenteel wel nog in afwachting van een toekenning van SPUK2 gelden. Bij positief besluit vindt areaaluitbreiding plaats.

Doel

3.3 In de planperiode (2022-2027) wordt de biodiversiteit bevorderd.

Of we dit doel bereiken, meten we met deze indicator(en)

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	Aantal vismigratiekelpunten verholpen (cumulatief)	5	3	-	4	25 2027
b)	% bij onderhouden en inspecteren betrokken medewerkers dat geïnstrueerd is om zorgvuldig te handelen bij flora & fauna conform de Wet natuurbeheer	100%	100%	-	100%	100% continu
c)	% Grote Watervan bestreden	90%	0%	-	90%	90% continu

Toelichting bij

a)	Naast reguliere maatregelen, zoals natuurvriendelijk onderhoud en het bevorderen van meer schaduw, werken we voor de periode 2022-2027 aan specifieke maatregelen. Het betreft het oplossen van 25 vismigratiekelpunten. Toelichting indicator per 1 mei 2026 Zie hieronder bij doel 3.3.
b)	Toelichting indicator per 1 mei 2026 De instructies worden met name gegeven aan nieuwe collega's of bij wetswijzigingen. Op beide gebieden niets veranderd, dus up-to-date.
c)	Er wordt een bestrijdingspercentage van 90% gehanteerd omdat het niet zinvol is om in alle watergangen te bestrijden. Hiervan is bijvoorbeeld sprake wanneer het bovenstroomse deel van de watergang in het buitenland gelegen is en in dat deel geen bestrijding op Grote Watervan plaatsvindt. Toelichting indicator per 1 mei 2026 Het groei- en bestrijdingsseizoen moet nog beginnen.

Voor de volgende activiteiten vragen wij uw aandacht:

☒ 01. Vismigratieprojecten

Naast de drie vismigratiekelpunten van de Bosbeek die zijn komen te vervallen en wordt ook het vismigratiekelpunt Wingbergmolen in 2026 gerealiseerd (in totaal dus vier stuks). Daarnaast zijn eind 2026 zeven op te lossen vismigratiekelpunten in uitvoering. Deze vismigratiekelpunten worden in 2027 opgelost.

In bijlage 2 is een overzicht van vismigratieprojecten opgenomen. Daarin is zichtbaar dat eind 2027 niet de totale WBP-opgave van 25 stuks gerealiseerd zal zijn.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

3. Waterkwaliteit en ecologie	Begroting 2026		
	Primitief	Begrotingswijziging	Na voorjaarsrapportage
4. Kosten	3.087.100	952.400	4.039.500
8. Opbrengsten	-500.000	0	-500.000
5. Doorberekeningen	4.225.400	220.800	4.446.200
Saldo programma	6.812.500	1.173.200	7.985.700

Toelichting wijziging (bedragen in €)	Kosten	Opbrengsten	I/S
Ottrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26029) voor de KRW-impuls. Deze middelen worden ingezet voor het toepassen en onderbouwen van uitzonderingsbepalingen bij niet gehaalde doelen, dossieropbouw rond afwenteling door buurlanden, bron- en maatregelenanalyse stoffen, aanvullende monitoring aan de grens en verbeterde monitoring en beoordeling van waterlichamen.	929.400		I/S
Als gevolg van een wetswijziging mag de Limburgse integrale Watersysteem Analyse (LIWA) niet langer als investering worden verantwoord. De hiermee samenhangende kosten worden daarom in de exploitatie opgenomen en komen ten laste van de post onvoorzien.	340.000		I
Deze mutatie betreft een correctie van de begroting. Bij de overgang van 2025 naar 2026 had het budget voor de uitbreiding van het meetnet, onder meer ten behoeve van het overleg met buurlanden over de waterkwaliteit in grensoverschrijdende wateren, neerwaarts moeten worden bijgesteld. Dat is per abuis niet gebeurd. De vrijvallende middelen worden toegevoegd aan de post onvoorzien.	-350.000		I
Overige mutaties en administratieve correcties.	33.000		I
Doorberekeningen: Als gevolg van de in deze voorjaarsrapportage opgenomen mutaties en de overhevelingen van programma 7 is de kostenverdeelstaat herrekend. Dit leidt tot een herverdeling van kosten tussen de programma's.	220.800		
Totale bijstelling	1.173.200	-	

Programma 4. Zuiveren en waterketen

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect

4. Zuiveren rioolwater en grondstoffen terugwinnen en gebruiken.

In de planperiode 2022-2027 werkt Waterschap Limburg aan de zuiveringstaak om te komen tot schoon en ecologisch gezond water.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Van de 14 activiteiten uit de Begroting 2026 voor dit begrotingsprogramma verlopen er 9 volgens planning. De 5 andere lichten we hierna toe.

Doel

4.1 Tot en met 2027 maken we schoon en ecologische gezond water.

Of we dit doel bereiken, meten we met deze indicator(en)

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	Aantal rwzi's dat voldoet aan het Limburgs Effluentbeleid	14	13	-	16	16
						2027

Toelichting bij

- a) Het waterschap zorgt voor de zuivering van stedelijk afvalwater. We beheren hiervoor 17 rwzi's in Limburg. In principe kunnen eind 2027 16 van de 17 rwzi's voldoen aan het Limburgs effluentbeleid (LEB). 2 rwzi's kampen met versturende (externe) lozingen, waardoor de LEB normen overschreden worden. Aanpak van deze lozingen dient bij de bron te gebeuren en kan niet op de rwzi opgelost worden.

Toelichting indicator per 1 mei 2026

Voor 4 rwzi's worden nog maatregelen uitgevoerd. Voor Susteren, Venray en Meijel zijn deze in voorbereiding. Voor Hoensbroek wordt eerst een variantenstudie gedaan. De verwachting is dat de betreffende KRW-maatregelen op rwzi Hoensbroek niet voor 2027 gereed zijn.

Voor de volgende activiteit(en) vragen wij uw aandacht:

Subdoel

4.1.1 Alle zuiveringen voldoen uiterlijk 2027 aan de Kaderrichtlijn Water.

☒ 01. Gevolgen evaluatie Limburgs Effluent Beleid op de maatregelen

Door het later in beeld zijn van landelijke kaders, zijn we later hiermee klaar dan voorzien. In 2026 brengen we de gevolgen in beeld.

4.1.2 In 2027 dient voldaan te zijn aan afnameafspraken met gemeenten.

☒ 01. Redeneerlijn overstortlozingen

Vertraging opgelopen in de uitvoering. Dit is mede door personele wijzigingen, ontwikkelingen binnen teams, beschikbaarheid van gegevens bij gemeenten en overgang naar nieuwe WL. Focus gelegd op inzichtelijk krijgen of er fysieke maatregelen nodig zijn en zorgen dat deze tijdig gepland worden. Vastleggen van 15 nieuwe afnameafspraken met gemeenten staat onder druk. Q2 2026 volgt aangepaste planning.

Doel**4.2 In de planperiode (2022-2027) vergroten we duurzaamheid.**

Of we dit doel bereiken, meten we met deze indicator(en)

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	% energieneutraal zijn van 'zuiveren'	100%	x	x	x	100%
						continu

Toelichting bij

- a) Het doel om in 2025 energieneutraal te zijn wordt niet gehaald, mede door netcongestie. De voorbereidingen voor een nieuwe energiestrategie zijn gestart, die onder andere de doelstelling van energieneutraliteit zal actualiseren.

Toelichting indicator per 1 mei 2026

Zie hieronder bij subdoel 4.2.1.

Voor de volgende activiteit(en) vragen wij uw aandacht:

Subdoel**4.2.1 In 2030 produceren we per jaar minstens zoveel energie uit hernieuwbare energiebronnen als we verbruiken.**

☒ 01. *Energieneutraal*

Het 'Strategisch kader Duurzaamheid' wordt naar verwachting in Q3 2026 aangeboden ter besluitvorming aan het AB. Dit strategische kader is de opvolger van de 'Nota Samen Duurzaam (2020-2025)'. De ambitie om energieneutraal te worden zal in herijkte vorm hierin verwerkt zijn. Op dit moment zijn we als nieuw WL nog niet energieneutraal binnen het zuiveren. Na vaststelling van het 'Strategisch kader Duurzaamheid' zal versterkt ingezet worden op energieneutraliteit en duurzame opwek binnen het 'Programma Duurzaamheid'.

Subdoel**4.2.2 In 2030 vinden zuiveringsactiviteiten klimaatneutraal plaats.**

☒ 01. *Klimaatneutraliteit*

Uiterlijk Q3 2026 wordt het 'Strategisch kader Duurzaamheid 2050' ter besluitvorming aangeboden aan het AB. Dit strategisch kader is de opvolger van de 'Nota Samen Duurzaam' die 31 december 2025 is afgelopen. In dit nieuwe kader wordt een nieuw doel opgesteld m.b.t. klimaatneutraliteit.

Subdoel**4.2.3 In 2050 gebeurt het zuiveren volledig circulair.**

☒ 03. *Project Superlocal*

De vergistingsproeven met zwart water van Superlocal worden uitgevoerd in de eerste helft van 2026.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

4. Zuiveren en waterketen	Begroting 2026		
	Primitief	Begrotingswijziging	Na voorjaarsrapportage
4. Kosten	52.501.100	-701.500	51.799.600
8. Opbrengsten	-5.265.300	-20.000	-5.285.300
5. Doorberekeningen	75.405.500	2.104.100	77.509.600
Saldo programma	122.641.300	1.382.600	124.023.900

Toelichting wijziging (bedragen in €)	Kosten	Opbrengsten	I/S
Als gevolg van de integratie wordt het innovatiebudget budgettair neutraal herverdeeld tussen de begrotingsprogramma's Zuiveren, Klimaatadaptatie en Bestuur en organisatie.	-900.000		S
Budgettair neutrale correctie voor werkzaamheden die voor gemeenten uitgevoerd worden.	20.000	-20.000	S
Inzet van de post onvoorzien voor het ontwikkelen en uitvoeren van één uniforme stikstofaanpak voor alle RWZI's.	150.000		I
Onttrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26029) voor de KRW-impuls. Deze middelen worden ingezet voor juridische aandachtspunten, bron- en maatregelanalyse voor stoffen, actualisatie van vergunningen voor lozingen en intensivering van toezicht en handhaving.	138.000		S
Het samenvoegen van de budgetten van de afdelingen Facilitaire Zaken van voormalig WBL en WL leidt tot een verschuiving van het begrotingsprogramma Zuiveren naar het begrotingsprogramma Bestuur en organisatie.	-219.500		S
Overige mutaties en administratieve correcties.	70.000		
Doorberekeningen: Als gevolg van de in deze voorjaarsrapportage opgenomen mutaties en de overhevelingen binnen programma 7 is de kostenverdeelstaat herrekend. Dit leidt tot een herverdeling van kosten tussen de programma's.	2.104.100		
	1.402.600	-20.000	
Totale bijstelling	1.382.600		

Investeringskader

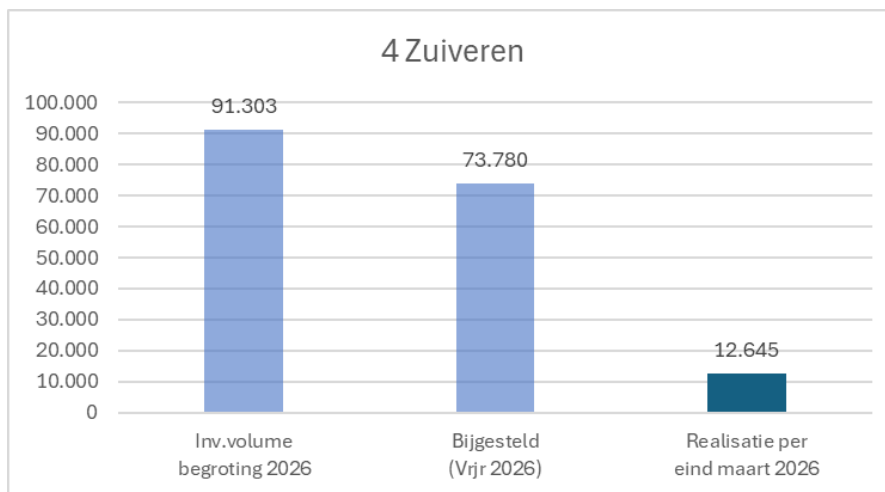
Het investeringskader voor zuiveren bestaat uit twee onderdelen: het reguliere kader voor zuiveringstechnische werken en het project Toegangsbeveiliging. Op basis van de meest actuele prognoses (maart 2026) doen zich twee ontwikkelingen voor.

Ten eerste wordt het reguliere investeringskader geactualiseerd conform de besluitvorming bij de Begroting 2026. Dit betreft een verschuiving in de tijd van een deel van het investeringskader als gevolg van nog te maken keuzes in relatie tot KRW rwzi Hoensbroek. Hierdoor neemt het bruto investeringsvolume in 2026 af van circa € 91,3 miljoen naar circa € 73,7 miljoen.

Ten tweede blijkt dat de aanbesteding van het project Toegangsbeveiliging meer tijd vraagt dan eerder voorzien. Hierdoor schuiven de bijbehorende uitgaven door naar latere jaren. Voorgesteld wordt de hierdoor in 2026 vrijvallende investeringsruimte in te zetten voor het uitvoeren van noodzakelijke vervangings- en instandhoudingsinvesteringen binnen de zuiveringstechnische werken. Deze investeringen zijn nodig vanwege de staat van de assets en kunnen binnen de beschikbare uitvoeringscapaciteit worden gerealiseerd.

Per saldo gaat het om een verschuiving tussen jaren. Het naar voren halen van uitgaven in 2026 wordt volledig gecompenseerd door een verlaging van het investeringskader in 2028. Het totale investeringskader zoals vastgesteld in de MJR 2026-2031 wijzigt daardoor niet.

De aangepaste fasering van de investeringen is in de onderstaande tabel weergegeven. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de geactualiseerde investeringsplanning.

Programma 5. Crisisbeheersing

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect

5. Limburg voldoende voorbereid op watergerelateerde calamiteiten.

De crisisbeheersingsorganisatie is een speciale organisatie die in actie komt wanneer sprake is van een (dreigende) calamiteit. De aard en omvang van de calamiteit en de grootte en impact van de gevolgen bepalen de omvang en benodigde capaciteit van de crisisbeheersingsorganisatie.

Of we dit doel bereiken, meten we met deze indicator(en)

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	% verbeterpunten uit evaluaties dat binnen de afgesproken termijn is geïmplementeerd	> 90%	90%	-	> 90%	> 90%
						continu

Toelichting bij

- a) **Toelichting indicator per 1 mei 2026**
Verbeterpunten worden vaak meegenomen in OTO-activiteiten. Enkele zijn belegd in de reguliere lijnorganisatie.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Van de 5 activiteiten uit de Begroting 2026 voor dit begrotingsprogramma verlopen er 4 volgens planning. De andere lichten we hierna toe.

Doel

5.1 Toekomstbestendig maken crisisbeheersingsorganisatie

Of we dit doel bereiken, meten we met deze indicator(en)

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	Mate waarin de OTO-planning is gerealiseerd (in %)	100%	100%	-	100%	100%
						continu
b)	Mate waarin de bezetting van crisisrollen in de crisisbeheersingsorganisatie robuust is georganiseerd (in %)	100%	98%	-	100%	100%
						continu
c)	Aantal hoofdcategorieën waarin de calamiteitenbestrijdingsplannen (CBP) geactualiseerd zijn	1	0	-	1	1
						jaarlijks
d)	Hoogwaterdraaiboeken afgestemd met gemeenten	100%	31%	-	100%	100%
						continu

Toelichting bij

- a) Op basis van het meerjaren-OTO-beleidsplan 2026-2029 en het daarop gebaseerde Uitvoeringprogramma OTO 2026-2029 wordt ieder jaar een OTO-jaarplan opgesteld en uitgevoerd. Deze indicator geeft aan of het OTO-jaarplan conform planning wordt gerealiseerd.

Toelichting indicator per 1 mei 2026

Het OTO-jaarplan 2026 wordt conform planning uitgevoerd.

b)	Een robuuste bezetting van de diverse crisisrollen van de crisisbeheersingsorganisatie is een doorlopend aandachtspunt. Door uitstroom ontstaan er regelmatig vacatures. In de wervingsprocedure voor nieuwe medewerkers is er ook altijd aandacht voor een mogelijke crisisrol in de crisisbeheersingsorganisatie. Toelichting indicator per 1 mei 2026 Door uitstroom is de robuuste bezetting van alle crisisrollen een voortdurend aandachtspunt.
c)	Onze calamiteitenbestrijdingsplannen worden periodiek geactualiseerd. In totaal zijn er vijf calamiteitenbestrijdingsplannen (CBP's): Wateroverlast, Transport en Zuivering, Waterkwaliteit, Droogte en Bedrijfscontinuïteit. Doelstelling is om jaarlijks een CBP te actualiseren. Toelichting indicator per 1 mei 2026 In het eerste triaal van 2026 is nog geen calamiteitenbestrijdingsplan geactualiseerd.
d)	Jaarlijks worden voor aanvang van het hoogwaterseizoen onze hoogwaterdraaiboeken afgestemd met de draaiboeken van de gemeenten. Toelichting indicator per 1 mei 2026 31% (5 van de 17 Maas-gemeenten).

Voor de volgende activiteit(en) vragen wij uw aandacht:

Subdoel

5.1.1 Actualiseren bestrijdingsplannen.

☒ 01. Crisisplan 3.0

Deelname aan verplichte e-learning wordt gemonitord. Er is nog ruimte voor verbetering.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

5. Crisisbeheersing	Begroting 2026		
	Primitief	Begrotingswijziging	Na voorjaarsrapportage
4. Kosten	768.900	50.200	819.100
8. Opbrengsten	0	-200	-200
5. Doorberekeningen	2.653.600	133.500	2.787.100
Saldo programma	3.422.500	183.500	3.606.000

Toelichting wijziging (bedragen in €)	Kosten	Opbrengsten	I/S
Overige mutaties en administratieve correcties (i-interreg flood wisdom).	50.200	-200	
<i>Doorberekeningen:</i> Als gevolg van de in deze voorjaarsrapportage opgenomen mutaties en de overhevelingen van programma 7 is de kostenverdeelstaat herrekend. Dit leidt tot een herverdeling van kosten tussen de programma's.	133.500		
Totale bijstelling	183.700 183.500	-200	

Programma 6. Bestuur en organisatie

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect

6. Wij voeren onze taken toekomstgericht en duurzaam uit samen met onze omgeving, tegen maatschappelijk verantwoorde kosten en risico's.

Omgevingsgericht werken vraagt van ons dat we wendbaar zijn, open en in verbinding. We willen dé waterpartner van Limburg zijn: betrouwbaar, zichtbaar en vernieuwend. Dat betekent een transparante bestuurscultuur, proactieve informatievoorziening en een soepel samenspel tussen bestuur en organisatie, gericht op het realiseren van onze doelen. Niet alles kan, daarom gaat het niet alleen om wat we móeten en willen, maar vooral om de vraag: welke waarde voegen we toe voor Limburg, binnen de grenzen van wat haalbaar en betaalbaar is? Schaarste aan mensen en middelen daagt ons uit tot innovatie en creativiteit. Onze thema's onderwater en onze kernwaarden geven richting: we werken omgevingsgericht, leren en vernieuwen, en maken keuzes met lef én verantwoordelijkheid. Innovatie is daarbij geen doel op zich, maar een manier om vanuit vernieuwing en samenwerking te bouwen aan duurzaam waterbeheer. Zo houden we onze koploperspositie, samen met bedrijven, agrariërs, overheden en kennisinstellingen. We zijn ingericht op de eisen van de Omgevingswet, en werken aan zichtbaarheid en herkenbaarheid in de samenleving. Als werkgever willen we aantrekkelijk zijn, met ruimte voor ontwikkeling en samenwerking met onderwijs. Ook een veilige, moderne ICT-omgeving hoort daarbij: een noodzakelijke randvoorwaarde om voorbereid te zijn op de digitale toekomst van een modern waterschap.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Van de 35 activiteiten uit de Begroting 2026 voor dit begrotingsprogramma verlopen er 30 volgens planning. De 5 andere lichten we hierna toe.

Doel

6.1 We werken toekomstgericht.

Of we dit doel bereiken, meten we met deze indicator(en)

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	Aantal innovatieve en duurzame initiatieven uitgewerkt in pilots/deelnames	15	12	-	15	15
						continu
b)	Aantal afdelingen dat structureel één of meer informatieproducten van het Informatieknooppunt (IKP) voor eigen sturing of besluitvorming gebruikt	3	1	-	3	14
						2029
c)	% van de maatregelen uit het jaarplan Informatiebeveiliging & Privacy dat is geïmplementeerd	90%	85%	-	90%	90%
						continu
d)	WL websites en apps voldoen aan de wettelijke verplichting DigiToegankelijk	95%	75%	-	95%	95%
						continu
e)	% beschikbaarheid applicaties en ICT-infrastructuur ²	95%	99,4%	-	95%	95%
						continu
f)	% besteed budget vervangingsinvesteringen assets	>90%	10%	-	100%	>90%
						continu

Toelichting bij	
a)	Toelichting indicator per 1 mei 2026 Innovatie: Borstelcentrifuge, Inzet drone ten behoeve van rioolinspectie, Beregeningsdetectie service, Een Stem voor de Maas, Aanbesteden op basis van Value Engineering, Boerderij van de toekomst. Duurzaamheid: Duurzame HDPE leiding, Aquathermie Maastricht-Limmel, Samenwerking Energie Coöperaties Midden Limburg, Samenwerking ECI met gemeente Roermond, Samenwerking energiehubbs Bosscherveld en Randwyck.
b)	Toelichting indicator per 1 mei 2026 Het WMC-WL gebruikt het IKP voor het dagelijks waterbeeld af te geven op basis van informatie-producten uit het IKP.
c)	Toelichting indicator per 1 mei 2026 Het jaarplan is onderverdeeld in acties per kwartalen. Op de DPIA's na, zijn acties voor eerste kwartaal afgerond. Extra capaciteit fte op DPIA's is in april 2026 gestart.
d)	Toelichting indicator per 1 mei 2026 Medio april voldoen 9 van de 12 websites aan deze wettelijke verplichting. Het is de verwachting dat eind dit jaar alle WL websites voldoen aan de wettelijke eisen i.h.k.v. DigiToegankelijkheid.
e)	Het percentage beschikbaarheid applicaties en ICT-infrastructuur meten we via registratie van de tijd tussen een melding van een storing en het oplossen van een storing aan de centrale infrastructuur en centrale informatiesystemen. Dit dashboard is in de monitoring van het ICT-landschap opgenomen. Toelichting indicator per 1 mei 2026 Door een update firewall was vaste telefonie (088 nummers) niet beschikbaar gedurende een weekend en werkdag (30-3).
f)	Assetmanagement richt zich op alle gecoördineerde activiteiten om waarde te realiseren uit assets. Het tijdig vervangen van technisch afgeschreven assets/objecten is daar een onderdeel van. Het budget vervangingsinvesteringen assets watersysteem en -keringen is bedoeld voor assets die het watersysteem en de waterkering vormen. De programmering en het jaarlijks bestede budget is afhankelijk van interne beschikbaarheid van de capaciteitsvraag en externe factoren zoals grondaankoop, vergunningen, zienswijzen, weersomstandigheden en externe beschikbaarheid van adviesbureaus en aannemerij. De investeringen in zuiveringen en de transportleidingen zijn opgenomen in programma 4. Toelichting indicator per 1 mei 2026 Uitvoering loopt op schema. Prognose eind 2026 is 208% (uitgaande van primitieve begroting), waardoor het noodzakelijk was om de financiële raming in deze voorjaarsrapportage aan te passen van € 6 mln. naar € 12,5 mln. Momenteel is het de verwachting dat deze € 12,5 mln. gerealiseerd gaat worden.

Voor de volgende activiteit(en) vragen wij uw aandacht:

Subdoel

6.1.4 Wendbare organisatie.

☒ 01. Werving en selectie

Het team recruitment vult veel vacatures in en zijn vooralsnog veelal korte termijn gefocust om de organisatie zo goed mogelijk te bedienen. In Q2 en Q3 dienen er veel vacatures ingevuld te worden, waardoor herijking van het beleid werving en selectie vertraagt.

☒ 02. Opstellen strategisch HR-plan met vernieuwde HR-agenda

In het eerste kwartaal is niet gewerkt aan een strategisch HR plan. Het handvat dat we gebruiken is het teamplan, afdelingsplan en HR projectoverzicht. In kwartaal 2 start de nieuwe teammanager.

Dit biedt gelegenheid om de verdere koers, prioriteiten en samenhang binnen HR opnieuw te concretiseren.

We werken conform plan en zijn het strategisch personeelsmanagement aan het opbouwen. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is strategische personeelsplanning. Dit onderwerp is relatief nieuw voor de organisatie en vraagt om verdere ontwikkeling, borging en toepassing in de komende jaren. In 2026 en 2027 worden hierin verdere stappen gezet. Het onderwerp vraagt blijvende tijd, aandacht en bestuurlijke prioritering.

☒ 03. HR-managementinformatie

Alle benodigde data uit verschillende bronnen, zoals formatie en bezetting vs. financiële impact, zijn in kaart gebracht. In verband met de AVG gevoeligheid van deze data heeft er een pre-DPIA plaatsvonden. Op basis daarvan is gebleken dat er een DPIA moet plaatsvinden, begeleid door Juridische Zaken.

☒ 08. Toegangscontrole

Met de uitvoering van het project “Toegangscontrole” vervangen we verouderde ‘end of life’-systemen en treffen we de maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan de eisen die vanuit Europese en nationale wet- en regelgeving worden gesteld aan de beveiliging van overheidsgebouwen en -objecten. Het project is voortvarend van start gegaan. Vanwege de complexiteit van de aanbesteding ten gevolge van marktontwikkelingen is enige vertraging ontstaan. Hierdoor bestaat de kans dat een groot deel van de investeringen die voor 2026 zijn begroot noodgedwongen doorschuiven naar 2027.

Subdoel

6.1.5B Informatiebeveiliging en privacy.

☒ 01. Jaarplan Informatiebeveiliging en privacy

De implementatie van het jaarplan IB&P 2026 verloopt conform planning met uitzondering van achterstand DPIA's dit wordt medio 2^e kwartaal 2026 actief opgepakt.

Doel

6.2 We werken met en voor de omgeving

Of we dit doel bereiken, meten we met deze indicator(en)

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	% klachten binnen wettelijke termijn afgehandeld	100%	100%	-	100%	100%
						continu

Toelichting bij

a)	Het overgrote deel van de klachten wordt afgedaan in de eerste fase (informele klachtbehandeling). Een wettelijke termijn is enkel gekoppeld aan de formele klachtbehandeling (2^e fase). Toelichting indicator per 1 mei 2026 In artikel 11, lid 2 van de Klachtenverordening Waterschap Limburg 2025 staat aangegeven dat een klacht binnen zes weken na ontvangst van de klacht wordt afgedaan. Deze termijn begint te lopen op de dag nadat de klachtcoördinator de formele klachtbehandeling heeft bevestigd. Deze termijn kan eenmalig verdaagd worden met een termijn van vier weken.
----	--

Doel

6.3 We dragen bij aan een duurzame toekomst

Of we dit doel bereiken, meten we met deze indicator(en)

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	% energieneutraal zijn van WL	70%	x	x	x	100%
						2030
b)	% circulair zijn van WL	52%	x	x	x	100%
						2050
c)	Voortgang vitaliteitsbeleid	100%	100%	-	100%	100%
						continu
d)	% reductie van restafval t.o.v. 2018	50%	x	x	x	95%
						2030
e)	% van het energieverbruik dat we zelf produceren	40%	x	x	x	70%
						2030
f)	% CO ₂ uitstoot gereduceerd t.o.v. 2018	25%	x	x	x	55%
						2030

Toelichting bij

a), b), d), e) en f)	Toelichting indicator per 1 mei 2026 Bovenstaande doelen komen uit de Nota 'Samen Duurzaam (2020-2025)' en zijn niet meer up-to-date. Het 'Strategisch kader Duurzaamheid' bieden we naar verwachting in Q3 2026 aan het AB ter besluitvorming aan. Dit strategische kader is de opvolger van de 'Nota Samen Duurzaam (2020-2025)'.
c)	Vitaliteitsbeleid gericht op duurzame inzetbaarheid en voorkomen ziekteverzuim. Toelichting indicator per 1 mei 2026 We volgen het beleid duurzame inzetbaarheid. We werken continu aan thema's zoals PBB, OOB, workshops verzuim, inrichting SMT.

Doel

6.4 We werken tegen maatschappelijk verantwoorde kosten en risico's

Of we dit doel bereiken, meten we met deze indicator(en)

	Indicator	2026	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel
a)	Weerstandsvermogen	> 1,0	0,65	-	1,0	> 1,0
						continu

Toelichting bij

a)	Weerstandsvermogen is de mate waarin het waterschap in staat is financiële tegenvallers te kunnen opvangen. Het is de verhouding tussen de beschikbare middelen (weerstandscapaciteit) en de benodigde middelen om eventuele risico's te dekken. Toelichting indicator per 1 mei 2026 Het weerstandsvermogen is in ontwikkeling en nog niet volledig op het gewenste niveau. Met het herstelplan weerstandsvermogen 2024–2025 wordt de algemene reserve aangevuld tot € 9,4 miljoen bij vaststelling van de jaarrekening 2025. Omdat uit de geactualiseerde risico-inventarisatie blijkt dat de benodigde weerstandscapaciteit is toegenomen tot € 14,4 miljoen, is in de begroting 2026 een aanvullende storting van € 5,155 miljoen voorzien aan de algemene reserve. Hiermee groeit de algemene reserve naar het niveau dat nodig is voor een ratio van 1,0.
----	---

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

6. Bestuur en organisatie	Begroting 2026		
	Primitief	Begrotingswijziging	Na voorjaarsrapportage
4. Kosten	203.494.900	20.724.750	224.219.650
8. Opbrengsten	-16.787.700	-13.300.000	-30.087.700
5. Doorberekeningen	-168.659.000	-7.038.500	-175.697.500
Saldo programma	18.048.200	386.250	18.434.450

Toelichting wijziging (bedragen in €)	Kosten	Opbrengsten	I/S
Als gevolg van de integratie wordt het innovatiebudget budgetneutraal herverdeeld tussen de begrotingsprogramma Zuiveren, Klimaatadaptatie en Bestuur en organisatie, zodat het budget ten behoeve van meerdere begrotingsprogramma's kan worden ingezet.	800.000		S
De kosten van het datacenter zijn gestegen als gevolg van de migratie van het WBL-datacenter naar het WL-datacenter en de groei van de organisatie. Hiervoor zijn uitbreidingen van de capaciteit en centrale systemen noodzakelijk en moet het aantal licenties worden opgehoogd. Het budget wordt aangevuld ten laste van de post onvoorzien.	700.000		I
Om invulling te kunnen geven aan de conclusie van het rapport van de functionaris gegevensbescherming wordt tijdelijk uitbreiding formatie functionaris gegevensbescherming en privacy officer ingehuurd. Deze kosten komen ten laste van de post onvoorzien.	231.000		I
Onttrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26024 en XKN26025) voor de extra inhuur van juridische capaciteit en capaciteit ten behoeve van wegwerken van de achterstand in afwikkeling van de vergunningsaanvragen en het toekomstbestendig maken van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH).	285.000		I
Onttrekking uit begrotingsprogramma 7 (ontwikkeling XKN26007) voor het campagnebudget voor de waterschapsverkiezingen 2027.	120.000		I
Onttrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26029) voor de KRW-impuls. Deze middelen worden ingezet voor juridische aandachtspunten, bron- en maatregelanalyses voor stoffen,	706.250		I/S

Toelichting wijziging (bedragen in €)	Kosten	Opbrengsten	I/S
actualisatie van vergunningen voor lozingen en intensivering van toezicht en handhaving.			
Onttrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26012) voor de ophoging van het budget voor het wagenpark op basis van de prognose gebaseerd op bestaande contracten en verwachte kostenstijgingen.	1.500.000		S
Vrijgave van de middelen uit programma 7 (ontwikkeling XKN26011) voor functiewaardering naar aanleiding van de samenvoeging WBL/WL en de reguliere onderhoudsronde functiewaardering. Daarnaast worden middelen beschikbaar gesteld voor de diverse verlofregelingen.	1.131.000		S
Onttrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26018) voor de inhuur van een projectleider voor de evaluatie van het peilbeheer.	75.000		I
Onttrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26020) voor het programma data gedreven werken. Deze opgave binnen de beweging Onder Water is een volgende stap in het realiseren van onze koers 'Leven met Water' en helpt om de bovenwater transities mogelijk te maken. De middelen worden ingezet voor programmaondersteuning, het opstellen van de kaders, het vergroten van de datageletterdheid, uitvoering van dataprojecten en de ontwikkeling van informatieproducten.	625.000		I
UWWTM medicijnresten. Onttrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26014) voor inhuur- en opstartkosten voor het uitvoeringsdraaiboek, stakeholdermanagement en de opstart van modules voor medicijnresten.	600.000		I
Onttrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26019) voor het onderwaterprogramma Samen. Met dit programma positioneert WL zich als waterpartner van Limburg, zodat in een complexere omgeving effectiever en met meer impact kan worden samengewerkt aan wateruitdagingen en maatschappelijke opgaven. De middelen worden ingezet voor formatie-uitbreiding voor ruimtelijke ontwikkelingen en grensoverschrijdende afstemming, en voor opstartkosten voor huisvesting, strategisch grondbeleid en talentontwikkeling.	530.000		I
Administratieve en budgettaire neutrale correctie van de budgetten voor de inzet ingehuurd personeel op investeringsprojecten. Zowel het budget voor de inhuurkosten als de daarmee samenhangende dekking vanuit investeringsbudgetten wordt verhoogd.	13.300.000	-13.300.000	I
Het samenvoegen van de budgetten van de afdelingen Facilitaire Zaken van voormalig WBL en WL leidt tot een (administratieve) verschuiving van budget van het begrotingsprogramma Zuiveren naar het begrotingsprogramma Bestuur en Organisatie.	219.500		S
Bijstelling van het budget voor inhuur ten behoeve van strategisch portfoliomanagement.	-195.000		I
Budgetoverheveling voor lopende innovaties	105.000		I
Onttrekking uit programma 7 (ontwikkeling XKN26009) Ophoging van het budget voor fractievergoedingen.	75.000		I
Overige mutaties en administratieve correcties.	-83.000		
<i>Doorberekeningen:</i> Als gevolg van de in deze voorjaarsrapportage opgenomen mutaties en de overhevelingen van programma 7 is de kostenverdeelstaat herrekend. Dit leidt tot een herverdeling van kosten tussen de programma's.	-7.038.500		
Totale bijstelling	13.686.250	-13.300.000	
	386.250		

Programma 7. Strategische ontwikkelingen/overige begrotingsposten

In onderstaande tabel is de voortgang van programma 7 opgenomen. In de kolom Begroting 2026 is de oorspronkelijk gereserveerde ruimte per onderdeel weergegeven. In de kolom Voorjaarsrapportage 2026 zijn de middelen opgenomen die op basis van concrete voorstellen zijn toegekend en overgeheveld naar de inhoudelijke begrotingsprogramma's. In de laatste kolom is aangegeven in welk programma de middelen zijn verwerkt en waar de inhoudelijke toelichting op de mutatie is opgenomen.

Tabel: voortgang programma 7 begroting 2026 (bedragen x € 1.000)

Codering	Gereserveerde ruimte in programma 7 (bedragen x € 1.000,-)	Begroting 2026	Toegekend voorjaarsrapportage 2026	Verwerkt in programma
Autonome ontwikkelingen				
XKN26001	Aanbesteding maaicontracten	2.000	1.000	Programma 2
XKN26002	Wijziging gedragscode natuurbescherming en -beheer	1.500		
XKN26003	Agio kapitaalverstrekking SNB uitvoering 4 projecten	140		
Waterbeheerprogramma				
XKN26027	Waterbeheerprogramma 2028-2033	136	170	Programma 2
Water schoon en gezond maken				
XKN26028	Assetbase Waterketen	2.240		
XKN26029	KRW impuls programma	1.640	1.824	Programma 2, 3, 4 en 6
XKN26030	KRW waterketenprojecten	-770		
XKN26014	UWTTD medicijnresten	360	600	Programma 6
Bewust beschermen tegen water				
XKN26022	Assetbase waterkeringen	300		
XKN26004	Beleidsplan waterkeringen: sanering schotbalkkeringen	80		
XKN26006	Inrichting beheer en lijn overdracht waterkeringsprojecten	160		
XKN26005	Multidisciplinaire hoogwateroefening	120		
XKN26015	Risicogestuurde aanpak wateroverlast	160		
XKN26013	Meerkt n a.g.v. Taakstelling Kostenbesp.HWBP	70		
Water eerlijk verdelen				
XKN26023	Assetbase Watersysteem	300		
XKN26031	Assetbase Watersysteem (excl. maaicontract)	1.282	1.200	Programma 2
XKN26016	Natuurlijk systeemherstel	240	175	Programma 2
XKN26017	Vismigratieknelpunten als onderdeel visie	60		
XKN26018	Convenant zoetwater	300	325	Programma 2 en 6
Samen				
XKN26007	Communicatie	246	120	Programma 6
XKN26019	De waterpartner: leven met water	424	530	Programma 6
Datagedreven				
XKN26020	Datagedreven, applicaties en digitale veiligheid	640	625	Programma 6
XKN26032	Datagedreven, applicaties en digitale veiligheid (variant)	1.792		
Veranderende organisatie				
XKN26008	Catering (aanbesteding)	120		
XKN26009	Doorvoeren adviezen AB werkgroep 'ondersteuning AB'	75	75	Programma 6
XKN26010	Versterking bestuurondersteuning (+1fte)	100		
XKN26011	P-kstn o.a. harmonisatie, herwaardering, recruitment	905	1.131	Programma 6
XKN26012	Aanbesteding wagenpark	1.200	1.500	Programma 6
XKN26021	De samenvoeging; nieuwe organisatie	560		
XKN26033	Veranderende organisatie: De samenvoeging (variant)	560		
XKN26024	Verantwoording	320	200	Programma 6
XKN26025	VTH toekomstbestendig opbouwen en doorontwikkelen	300	285	Programma 2 en 6
Totaal		17.560	9.760	

Hiermee wordt zichtbaar in welke mate de in de begroting opgenomen ontwikkelingen inmiddels nader zijn uitgewerkt en bestuurlijk zijn geconcretiseerd. Het totaal van programma 7 bedraagt € 17,560 miljoen. Op dit moment is op basis van concrete voorstellen een bedrag van € 9,760 miljoen toegekend aan de verschillende inhoudelijke begrotingsprogramma's.

Omdat deze voorjaarsrapportage vroeg in het jaar wordt opgesteld, geven deze toekenningen nog geen volledig beeld van de daadwerkelijke benutting van de middelen. De organisatie gaat op basis van de voorstellen aan de slag met de verdere uitwerking en uitvoering van de onderliggende werkzaamheden. De feitelijke besteding vindt plaats binnen de betreffende programma's en zal zich in de loop van het jaar verder uitkristalliseren.

De middelen binnen programma 7 zijn bij de begroting deels probabilistisch geraamd. Dit betekent dat bij een aantal onderdelen de toegekende middelen hoger kunnen uitvallen dan de oorspronkelijke raming per onderdeel. Op dit moment past dit binnen de totale beschikbare ruimte van programma 7.

Richting de najaarsrapportage 2026 ontstaat meer en beter zicht op de concrete uitvoering, de verdere uitwerking en de realisatie van de voorstellen binnen programma 7. Daarbij wordt ook gezien in hoeverre de uitnutting van programma 7 binnen de geraamde middelen blijft en of eventuele aanvulling vanuit de achterliggende egalisereserves voor zuivering en watersysteem nodig is. Dit is afhankelijk van de daadwerkelijke besteding en uitnutting van de middelen gedurende het jaar.

De inhoudelijke toelichting op de onttrekkingen uit programma 7 is opgenomen bij de mutaties binnen de betreffende begrotingsprogramma's in deze voorjaarsrapportage.

Programmatotaal, onvoorzien en dekkingsmiddelen

De onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de voorgestelde begrotingswijzigingen zoals opgenomen in de voorjaarsrapportage 2026.

De tabel bestaat uit twee delen:

- 1. *Wijzigingen per programma:* In het eerste deel van de tabel worden de mutaties in kosten en opbrengsten per programma weergegeven.
- 2. *Wijzigingen in de algemene dekkingsmiddelen en het effect op de post onvoorzien:* In het tweede deel van de tabel zijn de wijzigingen in de algemene dekkingsmiddelen opgenomen en het effect op de post onvoorzien.

Programma	Begroting 2026		
	Primitief	Begrotingswijziging	Na voorjaarsrapportage
4. Kosten			
1. Hoogwaterbescherming Maasvallei	3.158.600	0	3.158.600
2. Klimaatadaptatie	20.054.400	3.720.400	23.774.800
3. Waterkwaliteit en ecologie	3.087.100	952.400	4.039.500
4. Zuiveren en waterketen	52.501.100	-701.500	51.799.600
5. Crisisbeheersing	768.900	50.200	819.100
6. Bestuur en organisatie	203.494.900	20.724.750	224.219.650
7. Strategische ontwikkelingen/overige begrotingsposten	17.560.000	-9.759.650	7.800.350
4. Kosten	300.625.000	14.986.600	315.611.600
5. Doorberekeningen			
1. Hoogwaterbescherming Maasvallei	25.411.700	1.025.660	26.437.360
2. Klimaatadaptatie	60.962.800	3.554.440	64.517.240
3. Waterkwaliteit en ecologie	4.225.400	220.800	4.446.200
4. Zuiveren en waterketen	75.405.500	2.104.100	77.509.600
5. Crisisbeheersing	2.653.600	133.500	2.787.100
6. Bestuur en organisatie	-168.659.000	-7.038.500	-175.697.500
5. Doorberekeningen	0	0	0
8. Opbrengsten			
2. Klimaatadaptatie	-784.100	-455.400	-1.239.500
3. Waterkwaliteit en ecologie	-500.000	0	-500.000
4. Zuiveren en waterketen	-5.265.300	-20.000	-5.285.300
5. Crisisbeheersing	0	-200	-200
6. Bestuur en organisatie	-16.787.700	-13.300.000	-30.087.700
8. Opbrengsten	-23.337.100	-13.775.600	-37.112.700
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			
450201 Onvoorzien	1.200.500	-1.211.000	-10.500
450203 Geraamde onderuitputting exploitatie	-500.000	0	-500.000
810301 Dividenden, winstaanden, rente-aandelen en bonusuitkeringen uit de private sector	-2.300.000	0	-2.300.000
840401 Bijdragen van overige openbare lichamen	-397.100	0	-397.100
85 Opbrengst waterschapsbelastingen incl. kwijtschelding en oninbaar	-272.691.300	0	-272.691.300
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-274.687.900	-1.211.000	-275.898.900
Resultaat	2.600.000	0	2.600.000

In de eerste kolom zijn de bedragen uit de primitieve begroting (zoals eerder vastgesteld door het AB op 26 november 2025) weergegeven. De tweede kolom toont de mutaties die voortvloeien uit de voorjaarsrapportage. De derde kolom laat het aangepaste begrotingsbeeld zien na verwerking van deze mutaties.

De bijstellingen binnen de afzonderlijke programma's zijn toegelicht in de voorgaande hoofdstukken. In de onderstaande tabel wordt een toelichting gegeven op de wijzigingen in de overige algemene dekkingsmiddelen. Hiermee wordt het totaalbeeld van de financiële mutaties in deze voorjaarsrapportage compleet gemaakt.

Toelichting wijziging (bedragen in €)	Kosten	Opbrengsten	I/S
Verloop post onvoorzien voorjaarsrapportage 2026			
• <i>Correctie budget assetmanagement</i> : Inzet van de post onvoorzien voor de correctie van het budget assetmanagement in 2026. De structurele verwerking vindt plaats in de begroting 2027. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar begrotingsprogramma 2 – Klimaatadaptatie.	-150.000		S
• <i>Correctie meetnet</i> : Toevoeging aan de post onvoorzien als gevolg van een aframing van het budget voor de uitbreiding van het meetnet. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar begrotingsprogramma 3 – Waterkwaliteit en ecologie.	350.000		I
• <i>LIWA</i> : Inzet van de post onvoorzien voor de exploitatiekosten van de Limburgse Integrale Watersysteem Analyse, omdat deze kosten als gevolg van een wetswijziging niet langer als investering mogen worden verantwoord. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar begrotingsprogramma 3 – Waterkwaliteit en ecologie.	-340.000		I
• <i>Stikstofaanpak RWZI's</i> : Inzet van de post onvoorzien voor het ontwikkelen en uitvoeren van één uniforme stikstofaanpak voor alle RWZI's. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar begrotingsprogramma 4 – Zuiveren en waterketen.	-150.000		I
• <i>Datacenter</i> : Inzet van de post onvoorzien ter dekking van de hogere kosten voor het datacenter. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar programma 6 – Bestuur en organisatie.	-700.000		I
• <i>Gegevensbescherming en privacy</i> : Inzet van de post onvoorzien voor tijdelijke inhuur van extra capaciteit voor de functionaris gegevensbescherming en privacy officer. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar programma 6 – Bestuur en organisatie.	-231.000		I
• <i>Overige kleinere mutaties</i> : Dit betreft diverse kleinere mutaties ten laste van en ten gunste van de post onvoorzien. Hieronder vallen onder meer een onttrekking van € 20.000 binnen programma 4 – Zuiveren en waterketen en een toevoeging van € 30.000 binnen programma 3 – Klimaatadaptatie vanwege het vervallen van de bijdrage aan GGA Vitale Peel.	10.000		I
Totale bijstelling	-1.211.000		

Bijlage 1 Geactualiseerd investeringsoverzicht

INVESTERINGEN PER PROGRAMMA																				
PROGRAMMA			UITGAVEN							INKOMSTEN										
			Realisatie t/m 2025	Begroting 2026	PROGNOSE				Totaal project- kosten	Investeringsbudget		Realisatie t/m 2025	Begroting 2026	PROGNOSE				Totaal project- inkomsten	Investeringsbudget	
					2026	2027	2028	2029 t/m 2031		Totaal per 31-3-2026	Vrijgave in 2026			2026	2027	2028	2029 t/m 2031		Totaal per 31-3-2026	Vrijgave in 2026
PROGRAMMA KLIMAATADAPTATIE			124.936	32.183	32.183	46.678	42.777	43.812	290.386	163.948	8.626	25.893	2.529	2.529	1.500	75	-	29.997	25.812	-
PROGRAMMA HOOGWATERBESCHERMING MAASVALLEI			579.172	123.448	123.448	141.119	174.745	383.856	1.402.340	683.453	124.244	404.427	105.670	105.670	123.231	151.801	302.249	1.087.378	486.894	105.670
PROGRAMMA BESTUUR EN ORGANISATIE			3.166	850	850	850	850	1.650	7.366	5.350	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PROGRAMMA CRISISBEHEERSING			3.247	860	860	800	400	400	5.707	4.816	800	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PROGRAMMA WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE			95.087	21.875	21.875	42.005	16.119	5.208	180.294	144.894	18.437	32.803	7.525	7.525	3.543	-	-	43.871	32.391	3.372
PROGRAMMA ZUIVEREN EN WATERKETEN			250.554	91.303	73.780	104.277	125.926	285.951	840.488	476.923	102.812	6.491	523	3.078	827	175	525	11.096	3.231	-
TOTAAL PROGRAMMA'S			1.056.162	270.519	252.996	335.729	360.817	720.877	2.726.581	1.479.383	254.919	469.615	116.247	118.802	129.101	152.051	302.774	1.172.343	548.328	109.042
P399999	30	Risicoprofiel realisatie	-	-17.918	-17.918	-17.802	-11.825	-9.814	-57.359	-	-	-	-1.825	-1.825	-1.009	-15	-	-2.849	-	-
TOTAAL PROGRAMMA'S (Voor berekening kapitaallasten)			1.056.162	252.601	235.078	317.927	348.992	711.063	2.669.222	1.479.383	254.919	469.615	114.422	116.977	128.092	152.036	302.774	1.169.494	548.328	109.042

Bijlage 2 Beekherstel- en vismigratieprojecten

Beekherstelprojecten, opgenomen in WBP 2022-2027

Watergang	Beekherstel	Verwachte fase (december 2026)	Plandatum gereed	
Aalsbeek	2,7 km	Verkenning	Uiterlijk 2027	
Bosbeek (Roerdal)	2,5 km	Planuitwerking	Na 2027	
Geleenbeek Millen-Nieuwstadt	2,3 km	Uitvoering	2027	
Geleenbeek Oud-Roosteren - A2/Middelsgraaf	2,6 km	Uitvoering	2027	
Corio Glana HL20 Fase 2	0,4 km	Uitvoering	2026	
Geleenbeek Katsbek Nieuwstadt - Oud-Roosteren	3,8 km	Uitvoering	2027	
Geleenbeek HL16-17	2,2 km	Planuitwerking	2027	
Geleenbeek Sittard-Millen	2,1 km	Verkenning	Na 2027	
Groote Molenbeek	2,4 km	Planuitwerking	2027	
Thornerbeek	7,5 km	Planuitwerking	2027	
Keutelbeek Beek	1,2 km	Planuitwerking	Na 2027	
Kwistbeek	1,7 km	Planuitwerking	2027	
Lingsforterbeek	1,3 km	Planuitwerking	2027	
Maasnielderbeek	3,7 km	Planuitwerking	Na 2027	
Rode Beek Susteren	5,0 km	Uitvoering	2027	
Roggelsebeek	8,1 km	Planuitwerking	Na 2027	
Schelkensbeek	2,4 km	Verkenning	Na 2027	
Uffeltsebeek/Haelensebeek	3,1 km	Verkenning	Na 2027	
Vlootbeek	4,5 km	Planuitwerking	2027	
Worm	3,0 km	Planuitwerking	Na 2027	

Beekherstelprojecten, niet opgenomen in WBP 2022-2027

Watergang	Beekherstel	Verwachte fase (december 2026)	Plandatum gereed	
Vismigratieknelpunt Baalsbruggermolen	-	Gereed	2026	
Herinrichting Aa	2,0 km	Planuitwerking	2027	
Ontkluizing Keutelbeek Geleen	2,5 km	Planuitwerking	na 2027	

Vismigratieprojecten, opgenomen in WBP 2022-2027

Watergang	Vismigratie- knelpunt	Verwachte fase (december 2026)	Plandatum gereed	
Bosbeek (Roerdal)	3	niet gestart/vervalt	2025	
Geleenbeek	4	Divers	2027	
Geul	5	Divers	2030	
Gulp	1	Niet gestart	2030	
Thornerbeek (Kraekermolen en Armenmolen)	2	Planuitwerking	na 2027	
Kwistbeek	1	Planuitwerking	2027	
Lingsforterbeek	1	Planuitwerking	2027	
Middelsgraaf	1	Uitvoering	2027	
Rode Beek Susteren	2	Uitvoering	2027	
Roggelsebeek	1	Planuitwerking	2027	
Swalm	1	Uitvoering	2027	
Tungelroysebeek	1	Planuitwerking	2027	
Uffeltsebeek/Haelensebeek	1	Planuitwerking	2027	
Vlootbeek	1	Planuitwerking	2027	

Vismigratieprojecten, niet opgenomen in WBP 2022-2027

Watergang	Vismigratie- knelpunt	Verwachte fase (december 2026)	Plandatum gereed	
Vismigratieknelpunt Baalsbruggermolen	1	planuitwerking	2026	

